

ROLEX

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST 41

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Það er erfitt að horfa framan í hluthafa þegar arðsemin er undir áhættulausum vöxtum í landinu.

Verið að rýra verðmæti hluthafa

Benedikt Gíslason, nýr bankastjóri Arion, segir fjármögnun stærri fyrir-tækja eiga eftir að færast á skulda-bréfamarkaðinn. Bankarnir ekki samkeppnisfærir. Krónan ekki orsök herra vaxtastigs heldur strangar eiginfjárkröfur og háir skattar á bankana. Umsvif dragist saman samtímis því að efna-hagsreikningurinn minnki. » 6

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

»2
PCC gæti þurft fimm milljarða innspýtingu

Hluthafar kisilversins á Bakka kanna fjármögnunarleiðir til að bæta fjárhagsstöðu félagsins. Leitað til íslenskra lífeyrissjóða um að leggja til frekara fjármagn ásamt þýska fyrirtækinu PCC SE.

»4
Sjóður Stefnis kaupir meirihluta í Men&Mice

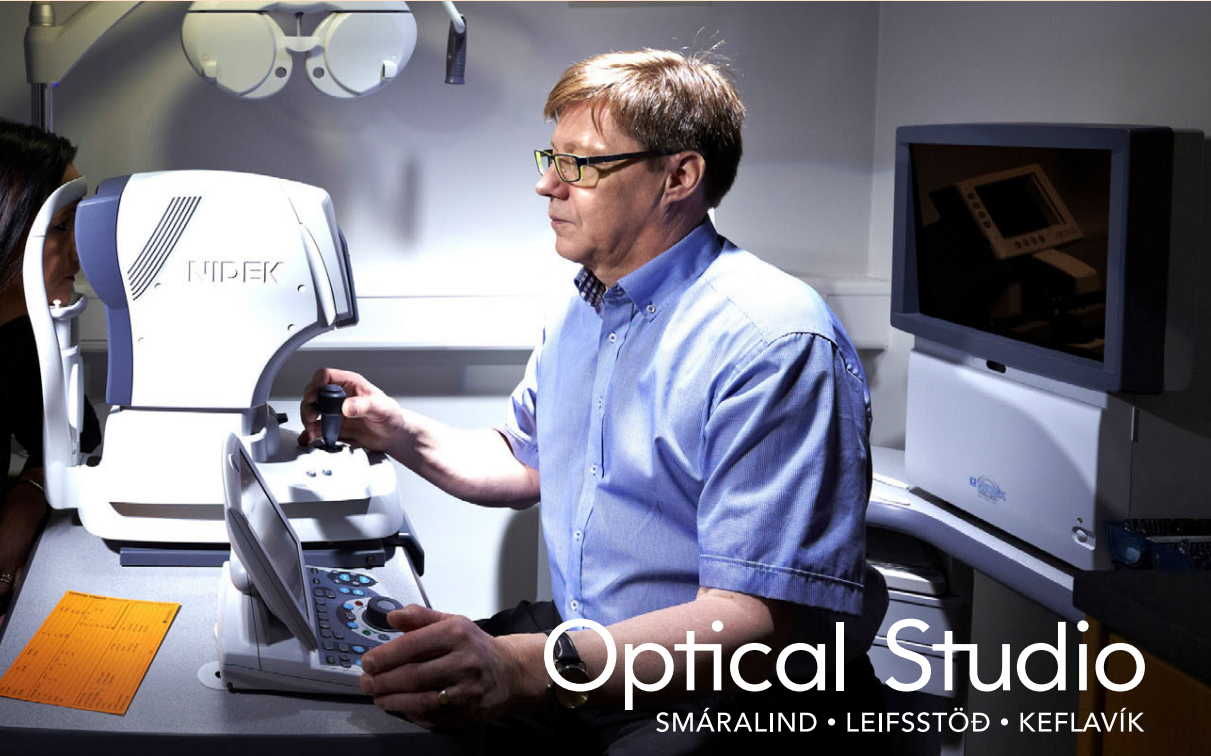
Sjóðurinn SÍA III hefur keypt yfir 90 prósent hlut í tæknifyrirtækinu. Seljendur eru meðal annars Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins. Horfa til vaxtar í Bandaríkjunum og Þýskalandi.

»8
H&M setur þrýsting á leigusala

H&M hefur farið fram á við leigusalasala erlendis að sett verði ákvæði í leigusamninga um að vöruskil til verslana lækki veltutengdar leigugreiðslur. Verslanakeðjan hefur ekki krafist þess af íslensku fasteigna-félögunum.

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímapantanir í síma:
Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811
Optical Studio í Leifstöð, 4250500

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

Birna Hlín hætt hjá Fossum og á leið til Arion

Birna Hlín Káradóttir, sem hefur starfað sem yfirlögfræðingur Fossa markaða í nærri fjögur ár, hefur sagt upp störfum hjá verðbréfafyrirtækinu. Samkvæmt heimildum Markaðarins mun Birna Hlín vera á leið til starfa hjá Arion banka.

Í tilkynningu frá Arion banka síðastliðinn mánudag var greint frá því að Jónína S. Lárusdóttir, framkvæmdastjóri lögfræðisviðs bankans, hefði óskað eftir að láta af störfum hjá bankanum. Hún hafði verið framkvæmdastjóri lögfræðisviðs og setið í framkvæmdastjórn Arion banka frá því í nóvember 2010.

Áður en Birna Hlín fór til Fossa markaða gegndi hún starfi yfirlögfræðings á árunum 2009 til ársloka 2015

» Birna Hlín hefur verið yfirlögfræðingur Fossa markaða í nærri fjögur ár og þar áður hjá Straumi fjárfestingabanka.

hjá Straumi fjárfestingarbanka og síðar sameinuðum banka MP banka og Straums auk þess að sitja í framkvæmdastjórn Straums. Þá hefur Birna Hlín einnig starfað á lögfræðisviði Straums-Burðaráss og á einkabankasviði Landsbankans Íslands í skattaráðgjöf. – hae

Miklar tafir og erfiðar aðstæður á hávörumörkuðum hafa einkennst starfsemi kísilverins á Bakka.

PCC gæti þurft fimm milljarða innspýtingu

Hluthafar kísilverins á Bakka kanna fjármögnunarleiðir til að bæta fjárhagsstöðuna. Leitað til íslenskra lífeyrissjóða um að leggja til frekara fjármagn ásamt þýska fyrirtækinu PCC SE. Hafa fjárfest í kísilverinu fyrir 10 milljarða.

Hluthafar kísilverins á Bakka við Húsavík, þýska fyrirtækið PCC SE og íslenskir lífeyrissjóðir, skoða nú leiðir til að leggja fyrirtækinu til aukið fjármagn á næstu vikum svo tryggja megi rekstrargrundvöll þess. Samkvæmt heimildum Markaðarins gera áætlanir ráð fyrir því að kísilverið þurfi mögulega að fá innspýtingu að fjárhæð um 40 milljónir Bandaríkjadala, jafnvirði um fimm milljarða íslenskra króna. Sú fjármögnun, sem áformað er að kæmi að stærstum hluta frá þýska fyrirtækinu, yrði þá að líkindum annaðhvort í formi nýs hlutafjár eða hluthafaláns.

Miklar tafir og erfiðar aðstæður á hávörumörkuðum, þar sem kísilverð hefur farið lakkandi, hafa einkennt starfsemi kísilverins en það var formlega gangsett í maí í fyrra. Þá hafa vandræði í hreinsivirki verksmiðjunnar valdið því að slökkva hefur þurft á ljósbogaofnum en vonir standa til að hægt verði að byrja að starfrækja þá á fullum afköstum áður en árið er liðið.

Íslenskir lífeyrissjóðir, meðal annars Gildi, Stapi og Birta, ásamt Íslandsbanka, fara með 13,5 prósent hlut í kísilveri PCC á Bakka í gegnum samlagshlutafélagið Bakkastakk auk þess að hafa fjárfest í breytanlegu skuldabréfi

9,5

milljarðar er bókfært virði breytanlegs skuldabréfs lífeyrissjóðanna.

útgefna af því félagi að fjárhæð 62 milljónir dala. Samtals nemur fjárfesting lífeyrissjóðanna og bankans í kísilverinu, bæði í forgangshlutafé og breytanlegu skuldabréfi, samtals jafnvirði um tíu milljarða króna.

Á síðustu vikum hafa stjórnir lífeyrissjóðanna fengið kynningu á stöðu mála og hvaða leiðir séu færar til að bæta fjárhagsstöðu kísilverins en það er Summa rekstrarfélag sem hefur umsjón með þeirri vinnu. Þá hefur einnig verið leitað til Íslandsbanka til að kanna fleiri valkosti í tengslum við fjármögnun og eins breytingar á fjármagnsskipan félagsins. Til stendur að gera hluthöfum Bakkastakka nánar grein fyrir stöðunni á fundi þriðjudaginn 17. september næstkomandi.

Samkvæmt heimildum Markaðarins hefur verið rætt við lífeyrissjóðina hvort þeir hafi áhuga á að

koma með aukið fjármagn inn í reksturinn ásamt PCC SE en það hefur nú þegar lagt kísilverinu til aukið fé í formi hluthafaláns að fjárhæð 34 milljónir dala sem var veitt í fyrra. Samþykki lífeyrissjóðirnir að hafa aðkomu að því að leggja kísilverinu til aukið fjármagn þá yrði hlutur þeirra hins vegar mun minni en þýska fyrirtækisins en eignarhlutur þess í PCC BakkaSilicon er 86,5 prósent.

Á meðal þeirra breytinga sem eru einnig til skoðunar varðandi fjármagnsskipan félagsins, í því skyni að bæta sjóðsstreymið til skamms tíma, er að fresta tímaþundið vaxtagreiðslum af breytanlega skuldabréfinu til lífeyrissjóða. Skuldabréfið, sem var bókfært á nærri 9,5 milljarða króna í árslok 2018 í reikningum Bakkastakks, er með breytirétti og ber 8,5 prósentu vexti. Miðað við það nema árlegar vaxtagreiðslur af bréfinu því um 800 milljónum króna.

Framkvæmdir við verksmiðjuna hófust fyrst í júní árið 2015 og á árleg framleiðsla að nema um 32 þúsund tonnum. Alverktaki byggingarframkvæmda PCC á Bakka er SMS group GmbH en það er með höfuðstöðvar í Düsseldorf í Þýskalandi. Eignir PCC BakkaSilicon námu um 360 milljónum dala í lok síðasta árs og var eigið fé félagsins um 40 milljónir dala.

hordur@frettabladid.is

NORRÆN FJÁRMÖGNUN GRÆNNA VERKEFNA

Kynningarfundur 12. september

Kynningarfundur um Nopef (Norræna verkefnaútlutningssjóðinn) og NEFCO (Norræna umhverfisfjármögnunarfélagið) fer fram fimmtudaginn 12. september nk. kl. 9.00 - 10.30.

Íslensk fyrirtæki eiga möguleika á styrkjum og fjármagni til verkefna erlendis sem tengjast umhverfisvænum lausnum. Á fundinum verða hlutverk og starfsemi Nopef og NEFCO kynnt auk þess sem tvö fyrirtæki segja frá verkefnum og reynslu af samstarfi við félögin.

Framsögumenn á fundinum verða:

- Mikael Reims, framkvæmdastjóri Nopef
- Þórhallur Þorsteinsson, fjárfestingarstjóri NEFCO
- Þorsteinn Ingi Víglundsson, Thor Ice Chilling Solutions
- Margrét Ormslev Ásgeirsdóttir, Carbon Recycling International (CRI)

Mikael og Þórhallur verða einnig til viðtals eftir fundinn fyrir þá sem vilja ræða einstök verkefni eða verkefnahugmyndir.

Fundurinn fer fram í Húsi atvinnulífsins, Borgartúni 35, 105 Reykjavík. Nánari upplýsingar og skráning hjá Íslandsstofu – islandsstofa.is

ÍSLANDSSTOFA
PROMOTE ICELAND

Útgerðarfélag Kaupfélags Skagfirðinga seldi í Brimi með 1,3 milljarða hagnaði

FISK-Seafood, dótturfélag Kaupfélags Skagfirðinga, seldi síðastliðinn sunnudag nærri 10,2 prósent hlut sinn í Brimi, sem útgerðarfyrirtækið hafði að stærstum hluta eignast aðeins þremur vikum áður, með rúmlega 1.300 milljóna króna hagnaði.

Útgerðarfélag Reykjavíkur (ÚR), sem er í meirihlutaeigu Guðmundar Kristjánssonar, forstjóra Brims, keypti hlutinn af FISK, samtals 196,5 milljónir hluta á genginu 40,4 eða fyrir um 7,94 milljarða króna. Eftir viðskiptin fer ÚR í dag með 48 prósent hlut í Brimi.

Útgerðarfyrirtæki kaupfélagsins kom fyrst inn í hluthafahóp Brims, sem áður hét HB Grandi,

6,64

milljarðar var samanlagt kaupverð FISK-Seafood á 10,18 prósent hlut í Brimi.

þann 18. ágúst síðastliðinn þegar félagið keypti um 8,3 prósent hlut af Gildi lífeyrissjóði. Gengið í þeim viðskiptum nam 33 krónum á hlut og var kaupverðið því samtals fimm milljarðar króna. Fjórum dögum síðar bætti FISK-Seafood við eignarhlut sinn með kaupum á

34 milljónum hluta að nafnverði á genginu 36 og þá keypti félagið að lokum 11 milljónir hluta á genginu 36,06 þann 28. ágúst síðastliðinn.

FISK-Seafood greiddi því samanlagt um 6,62 milljarða króna fyrir bréf sín í Brimi – samtals 10,18 prósent hlut – sem félagið hefur núna skömmu selt frá sér með 1.320 milljóna króna hagnaði fyrir skatta.

FISK-Seafood, sem er eitt stærsta sjávarútvegsfyrirtæki landsins, gekk á síðasta ári frá kaupum á öllum eignarhlut Útgerðarfélags Reykjavíkur, sem er stærsti hluthafi Brims, í Vinnslustöðinni í Vestmannaeyjum en um var að ræða þriðjungshlut. Kaupverðið nam 9,4 milljörðum króna. – hae

Hvar viltu byggja upp þitt fyrirtæki?

Reykjavíkurborg býður til sölu byggingarrétt á atvinnulóðum á fjórum góðum stöðum í borginni

Fjórar atvinnulóðir í alfaraleið

Rétt við Reykjanesbraut eru í boði fjórar atvinnulóðir að Álfabakka 2a, 2b, 2c og 2d. Bjóða verður í hverja lóð fyrir sig og er heimilt að bjóða í allar lóðirnar. Heildarbyggingarmagn er 17.000 m²

Skilafrestur tilboða er til kl. 13:00 þann 3. október 2019.

Álfabakki 2a-2d

Rúmgóð bygging á grónu atvinnusvæði

Byggingarréttur á lóðinni Krókháls 7a heimilar allt að fjögurra hæða byggingu, en mesta hæð húsveggja og þaks frá aðalgólfi má vera 17 metrar. Heimild er til að auka nýtingarhlutfall ef bílageymslur verða neðanjarðar.

Lóðin er boðin á föstu verði. Áhugasamir eru hvattir til að hafa samband.

Krókháls 7a

Stórar atvinnulóðir á föstu verði

Byggingarréttur á tveimur lóðum austan við Bauhaus á Lambhagavegi er nú boðinn á föstu verði. Verð byggingarréttar á lóð nr. 8 er 69.515.500 kr. og á lóð nr. 10 er 63.857.500 kr.

Lóðirnar eru boðnar á föstu verði. Áhugasamir eru hvattir til að hafa samband.

Lambhagavegur 8-10

Góð atvinnulóð við Esjumela

Á athafnasvæðinu Esjumelum – Varmadal er í boði byggingarréttur atvinnuhúsnæðis á lóðinni Koparsléttu 5. Lóðin er um 3.000 m² fermetrar og heimilt heildarbyggingarmagn nemur nærri 1.500 m².

Skilafrestur tilboða er til kl. 13:00 þann 3. október 2019.

Koparsléttu 5

Nánari upplýsingar má finna á reykjavik.is/lodir

Sjóður Stefnis kaupir í Men&Mice

SÍA III getur stutt við fyrirtækið í vaxtarfasa. Men&Mice starfar á markaði sem vex 10-20 prósent á ári. Fjárfestingarsjóðir í rekstri bankanna hafa hingað til einkum fjárfest í rótgrónari rekstrarfélögum. Horfa til vaxtar í Bandaríkjunum og Þýskalandi.

Helgi Vífill
Júliusson
helgivifill@frettabladid.is

Sjóður í rekstri Stefnis, SÍA III, hefur keypt yfir 90 prósent hlut í tækni-fyrirtækinu Men&Mice. Magnús Eðvald Björns-son, framkvæmdastjóri fyrirtækisins, og nokkrir aðrir lykilstjórnendur eiga það sem eftir stendur. Kaupverðið fæst ekki upp-gefið.

Magnús Eðvald segir í samtali við Markaðinn að nýir hluthafar muni styðja við frekari vöxt fyrirtækis-ins. „Við erum að fá inn hluthafa sem getur stutt við bakið á okkur í vaxtarfasa.“

Seljendur eru meðal annars Nýsköpunarsjóður atvinnulífs-ins sem fór með 27 prósent hlut og stofnendurnir Jón Georg Aðal-steinsson og Pétur Pétursson sem áttu samanlagt 30 prósent.

52 prósent vöxtur

Tekjur Men&Mice hafa vaxið hratt á undanförmum árum og námu 7,5 milljónum dollara, jafnvirði 940 milljóna króna, á síðasta ári. Á milli árunna 2017 og 2018 var vöxturinn 52 prósent. Hagnaður síðastliðins árs var 2,2 milljónir dollara, jafn-virði 276 milljóna króna.

Magnús bjó í 19 ár á Bostonsvæð-inu í Bandaríkjunum. Hann er með doktorspróf í tölvunarfræði frá Brandeis-háskóla og starfaði síðast sem stjórnandi í vörubróun hjá Oracle með 80 undirmenn í þremur löndum.

Hann segir að Men&Mice auð-veldi fyrirtækjum að hafa yfirsýn yfir öll sín net og einfaldi stjórnun netkerfa. Innan meðalstórra og stórra fyrirtækja vinni teymi við að tryggja að netið hjá þeim virki, til dæmis tryggja að allt gangi snurðu-laust fyrir sig þegar nýr vélbúnaður sé tengdur og það geti ráðið tíma-bundið við álagstíma. „Við búum til tól sem hjálpar upplýsingatækni-teymunum að sinna sínu starfi.“

Microsoft, Intel, Nestlé

Hvers vegna eruð þið á mikilli sigl-ingu núna?

„Við höfum verið að fá nýja og

Magnús er doktor í tölvunarfræði og starfaði áður hjá Oracle með 80 undirmenn. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

stærri viðskiptavini. Á meðal við-skíptavina eru Microsoft, Intel, Nestlé, Unilever, Comcast og McA-fee. Nýjasti samningurinn, sem er sá stærsti hingað til, er við Fedex.

Þeir sem stóðu að rekstri fyrir-tækisins á árum áður gerðu krafta-verk. Það er með ólíkindum að þeim hafi tekist að komast inn fyrir dyrnar hjá fyrirtækjum á borð við Microsoft og Intel. Nýsköpunar-sjóður atvinnulífsins á einnig heiður skilið fyrir að hafa stutt við þessa vegferð.

Ég gekk til liðs við fyrirtækið sumarið 2016. Í kjölfarið hófst stefnumótunarvinna og ákveðið var að færa vöruna nær skýinu. Það gerði það að verkum að auð-velt var að tengjast þeim sem bjóða upp á skýjaþjónustu eins og Ama-zon, Google og Microsoft. Varan er hönnuð til að vera sveigjanleg. Fyrirtæki vinna nefnilega oft með fleiri en eina skýjaþjónustu og reka jafnvel til viðbótar netþjóna innan veggja fyrirtækisins.“

Þið horfið til enn frekari vaxtar með tilkomu nýs hluthafa?

„Fyrirtæki ganga í gegnum mis-munandi æviskeið. Þau byrja sem sprotar og höfuðáhersla er lögð á að skapa vöru og fá staðfestingu á að viðskiptahugmyndin gangi upp. Stofnendur, englafjárfestar og sjóðir eins og Nýsköpunarsjóður atvinnu-lífsins fjármagna þá vegferð. Gangi allt að óskum hefst vaxtarfasi og þá þurfa oft aðrir fjárfestar, sem eru fjársterkari, að leggja fram fé, eins og til dæmis framtakssjóðurinn SÍA III. Til að Men&Mice geti vaxið þurfum við fjárfesti með fjármagn, tengingar við aðra fjárfesta og rétt hugarfar.

Það er líka ánægjulegt að Nýsköp-unarsjóðurinn geti nú selt hlut sinn og nýtt fjármagnið til að fjárfesta í fleiri sprotafyrirtækjum.“

Taldir þú að fyrirtækið vantaði vaxtarfjárfesti í hluthafahópinn?

„Þeir sem eru nú að selja sinn hlut voru búnir að vera hluthafar lengi og fannst kannski tímabært að hverfa á braut. Það getur verið hollt að gera breytingar og fá nýja fjárfesta inn sem geta tekið við keflinu og fylgt féluginu áfram.

Það er samhljómur á meðal okkar um vegferðina sem við erum á og hvert skuli stefna. Fyrirtækið er vel rekið, það skilar hagnaði og er ekki með vaxtaberandi skuldir. Varan er flott og við erum að þjónusta stór og öflug fyrirtæki. Við erum líka á stórum markaði sem er að vaxa um 10-20 prósent á ári. Það er því mikið tækifæri til staðar sem hægt er að gripa ef rétt er haldið á spilunum.

Fjárfestingarsjóðir eins og SÍA III hafa hingað til einkum fjárfest í rótgrónari rekstrarfélögum. Þetta er í fyrsta skipti svo ég viti til sem sjóður á borð við þennan fjárfestir í þekkingarfyrirtæki. Nú er búið að ryðja brautina fyrir önnur hug-búnaðarfyrirtæki sem þurfa á fjár-magni að halda til að vaxa. Það yrði afar spennandi þróun. Það er fjöldi öflugra íslenskra tæknifyrirtækja með góða rekstrarsögu sem henta sjóðum sem þessum.“

Fjölgi um tíu starfsmenn

Hversu mikið mun starfsmönnum fjölga á næstu misserum?

„Ég vonast til þess að starfs-

Við erum afar sérhæfð en við erum að keppa við fyrirtæki á borð við Microsoft. Við erum því ekki að keppa við neina aukvísu.

mönnum muni fjölga um tíu á næstu sex mánuðum í um 40. Nýju starfsmennirnir munu starfa í Bandaríkjunum, Þýskalandi og á Íslandi. Um 70 prósent af áskriftar-tekjunum koma frá Bandaríkjunum og það sem eftir stendur frá Evrópu, aðallega Þýskalandi. Við munum því einkum vaxa í Þýskalandi og Bandaríkjunum.

Það er varasamt að vaxa of hratt en við reynum að gera það með skipulögðum hætti.“

Eru keppinautarnir margir?

„Já, tíu til fimmtán fyrirtæki um heim allan.“

Það hljómar nú ekki mikið?

„Við erum afar sérhæfð en við erum að keppa við fyrirtæki á borð við Microsoft. Við erum því ekki að keppa við neina aukvísu.

Ráðgjafarfyrirtækið Gartner birti skýrslu við upphaf árs þar sem fram kom að Men&Mice væri eitt af fjór-um markverðustu fyrirtækjunum á þessu sviði. Við komum vel út úr samanburðinum. Hér starfa um 30 manns en keppinautur okkar Info-blox er með 1.500 starfsmenn og BlueCat er með 400 til 500 starfs-menn. Okkur tekst að standa uppi í hárinu á þeim og hafa betur í baráttunni um viðskiptavini. Intel greindi til að mynda samkeppnina og prófaði vörur frá tveimur fyrir-tækjum. Þeim þótti okkar vara betri miðað við þeirra þarfir.“

Það er áhugavert að Microsoft, sem er keppinautur, sé á meðal við-skíptavina ykkar?

„Já, mikið rétt. Þótt Microsoft sé keppinautur þá er varan þeirra sniðin að minni fyrirtækjum. Hún hefur ekki þá virkni og sveigjan-leika sem þarf fyrir stærra umhverfi sem fyrirtæki á borð við Microsoft þurfa.“

Vilja auðvelda flutning milli verðbréfamiðstöðva

Verðbréfamiðstöð Íslands (VBM) hefur rekið sig á lagalegar og tæknilegar samkeppnishindranir, og telur fyrirtækið nauðsynlegt að við fyrirhugaða lagasetningu verði horft til samkeppnissjónarmiða. Þetta kemur fram í umsögn VBM um frumvarpsdrög sem ætlað er að innleiða Evrópureglugerðina CSDR en hún felur í sér auknar kröfur til verðbréfamiðstöðva.

Starfsemi Verðbréfmíðstöðvar-innar mun hefjast á næstu mánuð-um og Nasdaq verðbréfamiðstöð að því leyti eina virka verðbréfamið-stöðin á íslenskum markaði. „Þess má geta að eftir að VBM boðaði innreið sína á markaðinn hefur Nasdaq verðbréfamiðstöð a.m.k. í þriggja lækkað gjaldskrá sína,“ segir í umsögninni. VBM bendir á að Nasdaq hafi reynt að byggja upp lagalegar og tæknilegar hindr-anir sem standa í vegi fyrir flutningi milli verðbréfamiðstöðva.

„Þess merki má raunar sjá í reglum Nasdaq verðbréfamiðstöðv-ar þar sem segir að óski útgefandi

afskráningar þurfi fullnægjandi samþykki eigenda rafbréfanna í stað þess að ákvörðun stjórnar nægi líkt og þegar bréf eru tekin til skráningar. Sömuleiðis, að Nasdaq verðbréfamiðstöð leggur mat á það hverju sinni hvort forsendur séu til staðar til að afskrá bréfin. Miðað við reglur Nasdaq gæti t.d. einn eigandi rafbréfa staðið flutningi í vegi.“

VBM telur að einfaldasta leiðin til að tryggja samkeppni á markaðin-um sé sú að útgefandi rafbréfa geti sagt upp útgáfusamningi og tekið bréfin í heild sinni til skráningar í annarri verðbréfamiðstöð. Hefur fyrirtækið, sem er í eigu Arion banka, Íslandsbanka, fimm lífeyr-issjóða og einkafjárfesta, nú þegar kært Nasdaq verðbréfamiðstöð til Samkeppniseftirlitsins fyrir meinta misnotkun á markaðsráðandi stöðu. Misnotkunin felist í óbreyttri varðveislubókun úr hendi reikn-ingsstofnana, jafnvel þótt þær kjósi að færa réttindaskráningu yfir til VBM. Ákvað Samkeppniseftirlitið að taka málið til sérstakrar skoð-unar. – þfh

Viaplay getur ekki sýnt frá Enska boltanum eða Meistaradeildinni

Efnisveitan Viaplay mun ekki geta sýnt frá Ensku úrvals-deildinni, Meistaradeildinni, eða veitt aðgang að öðru efni sem er háð sýningarrétti hér á landi. Þetta er mat fjarskiptafyrirtækjanna Símans og Sýnar.

Eins og greint var frá í fyrradag hefur norræna fjölmiðlafyrir-tækið Nordic Entertainment Group (NENT) ákveðið að gera Íslending-um kleift að gerast áskrifendur að efnisveitunni Viaplay á fyrri helm-ingi næsta árs.

Í fréttatilkynningu NENT kom fram að í gegnum efnisveituna væri hægt að nálgast beinar útsendingar af fjölmörgum íþróttaviðburðum, þar á meðal af leikjum í Ensku úrvalsdeildinni og Meistaradeild-inni. Síminn hefur sýningarrétt á Ensku úrvalsdeildinni en Sýn á Meistaradeildinni. Í svari Símans við fyrirsögn Markaðarins segir að Viaplay muni ekki geta sýnt frá Ensku úrvalsdeildinni.

„Svona virka samningar um sýningarrétt. Rétt eins og margir þekkja að úrval efnis á Netflix

er mismunandi eftir löndum allt eftir því hvernig samningar um sýningarrétt dreifast á milli aðila og landa. Sama má segja um Ama-son Prime Video og í raun allar streymisveitur. Viapla eru svo með fleira efni í sinni veitu en bara Enska boltann sem mun ekki verða aðgengilegt á Íslandi þar sem við eða aðrir erum með gilda samninga hér á landi,“ segir í svari Símans. Þá

er tekið fram að Viaplay muni vafa-laust virða þá samninga sem fyrir eru.

Sýn tekur í sama streng. „Að því marki sem um er að ræða efni, sem Sýn á einkarétt til sýninga á hér á landi, mun Viaplay ekki geta streymt hlutaðeigandi efni hér á landi. Þetta á meðal annars við um Meistaradeildina,“ segir í svari Sýnar. – þfh

HP PageWide

Ný kynslóð prentara

Afköst

Mikil afköst
og hámarks upptími

Lágt blaðsíðuverð

Ódýrari litaprentun
og frábær prentgæði

Öryggi

Varnir gegn árásum
og reglulegar uppfærslur

Umhverfisvænir

Minni hylki, minna rusl
og margfalt minni orkunotkun
en í laserprenturum

HP PageWide fjölnotaprentarar

Öruggir, snjallir og afkastamiklir

Prentaðu á skilvirkari hátt með nýju HP PageWide Pro prenturunum sem byggja á byltingarkenndri prenttækni HP.

95% minni
rekstrarvara og úrgangur
en ef um sambærilega
laserprentara væri
að ræða.

Láttu okkur sjá um prentreksturinn

Opin Kerfi getur séð um allan rekstur prentumhverfisins sem inniheldur m.a. HP prentlausnir, rekstrarvöru og alla þjónustu ásamt vöktun sem tryggir að pappír og blek er sent þegar lágmarksstöðu er náð. Fyrir þessa þjónustu og alla rekstrarvöru er greitt fast blaðsíðuverð* á samningstímanum.

*nánar tilgreint í samningi.

 Opin Kerfi
– allt er mögulegt

Opin Kerfi // Höfðabakka 9 // 110 Reykjavík // 570 1000 // ok.is

Vandinn ekki krónan heldur kvaðir á banka

Benedikt Gíslason, nýr bankastjóri Arion, segir fjármögnun fyrirtækja eiga eftir að færast á skulda-bréfamarkaðinn. Bankarnir ekki samkeppnisfærir. Stjórnvalda að svara hvort skoða eigi sameiningar.

Hörður
Ægisson
hordur@frettabladid.is

Það er erfitt að horfa framan í hluthafa þegar arðsemin er undir áhættulausum vöxtum í landinu. Á hverjum degi höfum við þá ekki verið að búa til verðmæti fyrir hluthafa heldur að rýra þau. Þessu þurfum við að breyta og laga,“ segir Benedikt Gíslason, bankastjóri Arion banka, í viðtali við Markaðinn en um tveir mánuðir eru liðnir frá því hann tók við starfinu.

Breytingar á bankastjórástól Arion fyrr á árinu komu fæstum á óvart. Miklar breytingar höfðu orðið á eignarhaldinu og afkoman var undir væntingum. Á fyrstu sex mánuðum þessa árs var arðsemin aðeins rúmlega þriðju prósent en á síðustu misserum hefur talsvert útlánatap, einkum vegna United Silicon í Helguvík og gjaldþrots flug-félaganna WOW air og Primera air, sett þar strik í reikninginn.

Hvernig kom það til að þú sóttist eftir starfinu?

„Ég kom inn í stjórn bankans í september í fyrra og þegar Höskuldur segir starfi sínu lausu í apríl fer stjórnin að leita að eftirmanni hans. Sem stjórnarmaður tók ég þátt í því ferli en tek síðan ákvörðun um að leggja mitt nafn í þann pott og stíg þá um leið út úr ráðningarferlinu. Það var ákvörðun sem ég tók að vel íhuguðu máli enda um mjög spennandi starf að ræða. Ég tók hins vegar skýrt fram í ferlinu að ég myndi starfa áfram í stjórninni færi svo að ég fengi ekki starfið.“

Skynjarðu það að stærstu hluthafar bankans, Taconic Capital og aðrir sjóðir, hafi stutt þig í stólinn?

„Það gæti hafa hjálpað en það var þá ekki stuðningur sem var komið á framfæri við mig. Þetta var auðvitað ákvörðun stjórnar. Að hvaða marki hún leitaði eftir endurgjöf frá hluthöfum þekki ég ekki.“

Benedikt var einn af helstu ráðgjöfum stjórnvalda við áætlun um afnám fjármagnshafta en hún fólst meðal annars í stöðugleikaskilyrðum sem lutu að eignarhaldi Kaupþings á Arion. Í kjölfarið var Benedikt ráðinn til Kaupþings, þar sem hann starfaði í tvö ár sem ráðgjafi við sölu og síðar skráningu bankans á markað, og þá var hann kjörinn í stjórn Arion banka fyrir um ári.

Heldurðu að það hafi ráðið miklu að stjórnin hafi viljað fá mann sem þekkti Arion banka vel?

„Já, það gæti hafa skipt máli við ákvörðunina, og eins vonandi reynsla mín. Ég hóf störf á fjármálamarkaði 1998 hjá Fjárfestingarbanka atvinnulífsins og mín starfsreynsla er úr bankageiranum enda þótt ég hafi starfað í um tvö ár fyrir stjórnvöld að losun hafta. Það var mjög ánægjulegt og fróðlegt að fylgja því verkefni eftir sem ráðgjafi Kaupþings í sölufarli Arion banka. Hugmyndafræðin með stöðugleikaskilyrðunum var að fela slitabúinu það hlutverk að skrá bankann á markað og koma á dreyfðu eignarhaldi. Það var ekki lítið á það sem eðlilegt ástand ef ríkið hefði eignast alla bankana. Þess vegna var mjög

mikilvægt fyrir þróun fjármálakerfisins á Íslandi að það tækist vel til við skráningu bankans á markað á Íslandi og í Svíþjóð.“

Erfitt að vera stór eigandi

Traust almennings í garð banka-kerfisins mælist enn afar lítið. Skiptir máli að breyta því og hvernig hyggst þú leggja þitt afmörkum?

„Það skiptir bankann höfuðmáli. Við breytum því aðeins með því að veita góða þjónustu og stunda heilbrigða stjórnarhætti. Það er hið daglega verkefni okkar að ávinna okkur þetta traust aftur. Það er hins vegar ekki eitthvað sem gerist yfir nóttu heldur verðum við að vinna okkur það inn yfir tíma. Ég myndi segja að það sé eitt af okkar lykilverkefnum.“

Frá falli bankanna hefur allt regluverkið tekið stakkaskiptum og má segja að bankakerfið í dag eigi lítið sameiginlegt með því sem féll haustið 2008. Samt er þetta vantraust mjög ríkjandi.

Hefur þeim sem eru í forsvari fyrir bankana ekki mistekist að útskýra fyrir fólki hvað hefur breyst?

„Það má örugglega til sanns vegar færa. Ein af þeim lykilbreytingum sem ekki hefur verið komið nægjanlega vel á framfæri er að það gildir nú mun stífara regluverk um virkt eignarhald og hvað virkur eigandi má eiga í miklum viðskiptum við bankana. Þetta þýðir að það er ekki eftirsótt fyrir fyrirtækjasamsteypur og efnameiri einstaklinga að vera stór eigandi í banka af því að það hamlar viðskiptaumsvífum þeirra. Það er hins vegar margt í regluverkinu sem hefur gert starfsemið meira íþyngjandi og kostnaðarsamari. Ísland hefur gengið þjóða lengst við innleiðingu á regluverkinu frá ESB.“

Hvernig þá?

„Það sést best í samanburði á vogunarhlutföllum sem eru einn helsti mælikvarði þess hversu sterk eiginfjárstaða banka er. Um síðustu áramót var vogunarhlutfall íslensku bankanna að jafnaði um 15 prósent en til samanburðar um 5,5 prósent í Evrópu. Sjónarmiðin sem þarna togast á eru annars vegar varúðarkröfur og neytendavernd og hins vegar að starfsumhverfi bankanna sé með þeim hætti að það sé skilvirkt og hagkvæmt. Fjármálaáfall er vissulega þjóðarbuínu dýr en óskilvirkt fjármálakerfi getur að sama skapi grafið undan getu fjármálafyrirtækja til að þjóna fyrirtækjum og heimilum og þannig dregið úr hagvexti. Við þurfum ávallt að spyrja okkur þeirrar spurningar hvar þessi jafnvægispunktur eigi að liggja en í dag er hann talsvert frá okkar nágrannalöndum. Þessi umræða snýst öðrum þræði um alþjóðlega samkeppnishæfni Íslands.“

Vandinn liggur ekki í krónunni

Sérstakur sveiflujöfnunarauki ofan á eiginfjárkröfur bankanna var hækkadur í maí um 0,5 prósentur og fjármálastöðugleikaráð hefur mælt fyrir því að hann hækki á ný um 0,25 prósent í byrjun næsta árs.

Telurðu að það hafi verið mistök?

„Ef sveiflujöfnunaraukinn á að vera framsýnn og milda hagsveifluna þegar aðstæður kalla á það, þá er hægt færa fyrir því rök að síðasta hækkun hafi verið misráðin.“

Gylfi Zoëga, hagfræðiprófessor

Benedikt Gíslason, sem tók við starfi bankastjóra Arion í júlí, segir að bankarnir muni að endingu draga úr útlánum til stærri fyrirtækja.

Á hverjum degi höfum við ekki verið að búa til verðmæti fyrir hluthafa heldur að rýra þau.

og meðlimur í peningastefnunefnd Seðlabankans, varaði samt nýlega við við því í grein að slakað yrði á eiginfjárkröfum. Það myndi gera bönkunum kleift að auka útlán meira og hraðar með þeim afleiðingum að minnka gæði útlánsafns þeirra og útlánatap yrði meira.

Er það ekki rétt athugað?

„Ég myndi segja að allar sérislenskar innleiðingar á regluverki ESB þurfi að skoða með aðstæður Íslands í huga og spyrja sig um leið hvaða rök liggi að baki því að við þurfum að vera með mun hærri vogunarhlutföll en bankar annars staðar í Evrópu. Kannski eru rök sem standa til þess sökum einsleitni hagkerfisins en þá þurfum við að vera meðvituð um þann kostnað sem fylgir því að fara þá leið. Það verður dýrara fyrir banka að gegna hlutverki sínu í að miðla fjármagni milli sparifjäreigenda og lántaka og hærri fjármögnunarkostnaður hækkar rekstrarkostnað fyrirtækja og dregur þannig úr getu þeirra til að fjárfesta í nýsköpun og byggja upp sinn rekstur. Spurningin er þá hvort við viljum að okkar atvinnulíf búi við viðvarandi herra vaxtastig en erlendir keppinautar, sem tengist ekki gjaldmiðlinum sem slíkum, heldur þeirri ástæðu að við erum búin að innleiða mun hærri eiginfjárkröfur en önnur Evrópuríki.“

Erum við þá ofmikið að einblína á

Telur Valitor hafa fjárfest skynsamlega

Greiðslumiðlunarfyrirtækið Valitor, dótturfélag Arion banka, var sett í formlegt sölufarli fyrr á þessu ári og er ætlun Arion banka að selja félagið hluta eða fullu. Gert er ráð fyrir að niðurstaða fáiist í ferlið á þessu ári. Áhugasamir fjárfestar skiluðu inn óskuldbindandi tilboðum í fyrirtækið um miðjan júlímánuð en í reikningum Arion banka er Valitor bókfært á rúma 13 milljarða.

Af hverju ættu fjárfestar að vilja greiða háar fjárhæðir fyrir fyrirtæki sem tapaði meira en tveimur milljörðum á fyrri árshelmingi?

„Þessi taprekstur er vegna fjárfestinga í innviðum og uppbyggingu á rekstri Valitor. Valitor er að byggja upp mjög mikla starfsemi erlendis, á sviði færsluhirðingar

til smásala í Bretlandi, og er að nota lausnir sem félagið hefur sjálft þróað og eru að mælast vel fyrir. Þá hefur Valitor einnig verið að fjárfesta í vörulínu sem hefur verið vísað í sem alrásarlausn (e. omni-channel solution) sem er sú vegferð sem færsluhirðingarfyrirtæki, ekki bara í Evrópu heldur alþjóðlega, eru á af því að tekjumódel þeirra er að breytast mikið. Þær viðbótarþjónustur sem felast í alrásarlausninni ættu að skapa meiri tekjur fram í tímann heldur en hefðbundin færsluhirðing. Við teljum að Valitor hafi verið að fjárfesta skynsamlega og að fjárfestar muni þá verðmeta það inn í áhuga sinn á félaginu frekar en horfa á þá fjárfestingu sem sokkinn kostnað.“

gjaldmiðilinn sem orsök hárra vaxta frekar en heimatilbúnaar aðgerðir?

„Ekki spurning. Ég held að vanda málið liggi frekar í því hvernig við höfum stillt upp starfsumhverfi bankanna. Við höfum sennilega aldrei búið við jafn styrkar stöðir undir krónuna. Þjóðin hefur aldrei átt stærri gjaldeyrisforða, það hefur verið afgangur á viðskiptum við útlönd samfellt síðustu tíu ár, sparnaðarstigið hefur sjaldnast mælst herra og erlend eignastaða þjóðarbúsins er jákvæð um sem nemur um fimmtungi af landsframléiðslu. Þessi sterka staða er að skila sér í því að í fyrsta skipti í langan tíma er hægt að lækka vexti myndarlega samhliða því að hagkerfið er í niðursveiflu. Gjaldmiðillinn er stöðugur

þar sem við sem þjóð söfnuðum ekki upp skuldum við útlönd í uppsveiflu síðustu ára eins og svo oft áður og hefur iðulega endað að lokum með gengisfalli.“

Er Ísland þá að færast nær því að vera skilgreint sem lágvaxtaríki?

„Ég held það. Það eina sem ég sé standa í vegi fyrir því eru þessar háu eiginfjárvæðing á bankana. Það sem bankarnir hafa gert, að einhverju marki, er að þeir hafa tekið á sig þessar auknu kröfur sem endurspeglast þá í lægri arðsemi þeirra. Þær breytingar sem hafa orðið á regluverki og sköttum á fjármálafyrirtæki síðasta áratug hafa leitt til þess að vaxtaálag á útlánunum til fyrirtækja þyrfti að ríflega tvöfaldast ef við ætluðum að ná sömu arðsemi og

í fyrirtækja af því að þeir eru ekki samkeppnisfærir vegna stífra eiginfjárfrafna og hárra skatta. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

fyrir þá innleiðingu. Bankarnir hafa hins vegar kosið að gera það ekki og það hefur bitnað á afkomunni. En það gengur ekki upp til lengdar. Á endanum munu bankarnir draga úr þessari starfsemi, af því að þeir eru ekki samkeppnisfærir, og fjármögnun til stærri fyrirtækja færist í auknum mæli á skuldabréfamarkað eða vaxtaálag hækkar og arðsemi bankanna batnar.“

Óarðbær útlánavöxtur
Er ekki sú þróun nú þegar hafin hjá Arion banka þar sem sum stór fyrirtæki, nú síðast Hagar, eru að færa fjármögnun sín annað?
„Við höfum verið í góðu samtali við viðskiptavinir okkar um að þeir geti fengið betri kjör með því að leitast eftir fjármögnun á skuldabréfamarkaði og vonandi mun bankinn aðstoða þá við þær útgáfur. Markaðurinn virðist í fyrsta sinn í tíu ár vera móttækilegur fyrir þess konar skuldabréfaútgáfum, þá helst skráðra félaga sem eru fjárhagslega sterk og með lága skuldsetningu. Það er hins vegar áhyggjuefni að minni fyrirtækin munu ekki hafa aðgengi að þessari hagstæðu fjármögnun í gegnum skuldabréfamarkaðinn og þurfa því áfram að reiða sig á bankakerfið. Stjórnvöld ættu að mínu mati að innleiða Evróputilskipanir þannig að eiginfjárbinding bankakerfisins vegna lána til lítilla og meðalstórra fyrirtækja verði sambærileg og þekkist erlendis. Svo er ekki í dag. Það er verið að meðhöndla lán til þeirra eins og um væri að ræða lán til stórra fyrirtækja með tilheyrandi hærri vaxtakostnaði fyrir þau.“
Í tölvupósti til starfsmanna skömmu eftir að Benedikt tók til

Viljum við að atvinnulífð búi við viðvarandi herra vaxtastig, sem tengist ekki gjaldmiðlinum sem slíkum, heldur þeirri ástæðu að við erum búin að innleiða mun hærri eiginfjárfkröfur?

starfa sagði hann að markmiðið ætti ekki endilega að vera stærsti bankinn en að það skipti máli að skila hluthöfum arði.
Finnst þér að forgangsroðunin hafi verið röng á undanförunum árum þar sem of mikil áhersla hafi verið lögð á að vaxa?
„Ég held að það sem hafi gerst, ekki aðeins í Arion heldur bönkunum þremur, eigi sér eðlilega skýringu. Bankarnir skiluðu miklum hagnaði 2013 til 2015 sem stafaði einkum af uppfærslu á virði lánasafna, einkum fyrirtækjalána, og annarra eigna sem þeir fengu til sín þegar þeir voru endurreistir 2009. Á sama tíma voru tveir af bönkunum í eigu slitabúa sem voru að vinna að því að klára nauðasamninga og leysa vandamál sem tengdust krónueignum þeirra og stóðu í vegi fyrir losun hafta. Þeir höfðu af þeim sökum engan áhuga á að fá til sín arðgreiðslur frá bönkunum í krónum sem hefðu aðeins endað hjá slitabúunum og gert vandann enn stærri. Stjórnendur bankanna fá þessi skilaboð frá hluthöfunum og því fara þeir frekar í að stækka efnahagsreikninginn með því að auka útlán umtalsvert. Þetta gerist hjá öllum bönkunum á sama tíma og samkeppnin milli þeirra verður

mikil. Það var gott fyrir viðskiptavinina, sem fá betri vaxtakjör, en ekki fyrir arðsemi bankanna.“
En maetti ekki segja að þessi staða sem þú lýstir sé enn til staðar hjá þeim bönkum sem eru í eigu ríkisins þar sem er kannski ekki sama krafan um að greiða út arð til hluthafans?
„Nú hafa stjórnmalamenn kallað eftir því að bankarnir minnki og maður hefði haldið að það væri þá ákall til stjórnenda að þeir hagi vexti í samræmi við það – ekki hvað sist vegna þess að við sjáum að það eru fjölmargir aðrir aðilar, eins og hinir sistækkandi lífeyrissjóðir, sem geta tekið sér það hlutverk að miðla fjármagni til fyrirtækja. En það virðist ekki vera þróunin. Ef við litum á útlán á fyrri árshelmingi þá var Arion sá eini þar sem útlánasafnið var að minnka á meðan hinir bankarnir eru enn í vexti.“

Bankinn er á krossgötum
Áskorunin sem þú stendur frammi fyrir er því að uppfæra viðskiptamódelið að breyttu umhverfi?
„Ég held að við séum á ákveðnum krossgötum núna. Við verðum að nálgast verkefnið út frá þeirri forsendu að bankarnir muni búa við háar eiginfjárfkröfur, skattlagningin verði íþyngjandi og að áfram verði miklar áskoranir í rekstrar- og samkeppnisumhverfinu. Það er stefnu-mótunarvinna í gangi innan bankans og ég held að við munum sjá viðskiptamódel sem byggir meira á milliliðahlutverki þar sem efnahagsreikningurinn er notaður með sértækari hætti og á því að veita þjónustu sem felur ekki í sér mikla eiginfjárbindingu. Ég verð að segja að það að stýra fyrirtæki sem er skráð á markað, og þurfa að standa

„Mögulega var orðalagið óheppilegt“
Í umsögnum sem stóru bankarnir sendu frá sér í liðnum mánuði vegna fyrirhugaðrar lagasetningar, sem er ætlað að takmarka áhættu innistæðueigenda og ríkissjóðs af fjárfestingarbankastarfsemi, voru færð fyrir því rök að lögin ættu einnig að ná yfir Kviku banka. Þannig benti Arion banki á að reynslan sýndi að gríðarlegt tjón gæti hlotist af fjármálafyrirtækjum sem ekki teljast kerfislega mikilvæg og vísaði þar til Sparisjóðsins í Keflavík og hins fallna bandaríska fjárfestingarbanka Lehman Brothers.
Forstjóri Kviku, Marínó Örn Tryggvason, brást illa við umsögn ykkar og sagði samanburðinn afar ósmekklegan. Gengið þið of hart fram í þessari umsögn og hvernig bregstu við orðum Marínós?
„Umsögnin var einkum skrifuð til að draga fram þá staðreynd að allt séríslenskt regluverk hefur neikvæð áhrif á getu bankanna til að þjónusta viðskiptavini. Þá vorum við að vekja athygli á því að það væri ekki nægjanlega vel skilgreint hvað fælist í fjárfestingarbankastarfsemi. Hluti af þessari séríslensku hugmynd er því að undanskilja lítill fjármálafyrirtæki frá lögunum enda þótt það megji ekki gleyma því að þau geta líka valdið ríkissjóði og neytendum tjóni. Við vildum einfaldlega benda á dæmi um lítill fjármálafyrirtæki sem hafa valdið tjóni. Kvika er dæmi um lítið fjármálafyrirtæki en það er alls ekki rétt ályktun að við séum þar með að segja að það tiltekna fjármálafyrirtæki sé líklegt til að valda tjóni, alls ekki. Mögulega var orðalagið óheppilegt en við Marínó höfum rætt þetta okkar á milli.“

frammi fyrir hluthöfum ársfjórðungslega og fara yfir reksturinn, veitir okkur mikið aðhald.
Bankinn er í stöðugri samkeppni við fjártækniyrirtæki og önnur fjármálafyrirtæki sem geta hreyft sig hraðar og sérhæft sig í einstökum arðbærum viðskiptalínum. Sú stafræna vegferð sem bankinn hefur verið á er að skila því að á meðan um 900 manns heimsækja útibúin okkar daglega eru hátt í 40 þúsund manns að nota appið. Það er nýja útibúið og miklu hagkvæmari dreifileið. Við munum halda áfram að starfrækja útibú á meðan viðskiptavinirnir vilja koma þangað en þróunin er sú að færri og færri heimsækja þau. Það gefur okkur tækifæri til að hagræða í rekstrinum enda þurfum við að sníða okkur stakk eftir vexti. Ef efnahagsreikningurinn dregst saman þá minnka umsvifin að sama skapi.“
Nýr aðstoðarforstjóri, Ásgeir Helgi Reykfjörð Gylfason, tók til starfa í bankanum síðasta fimmtudag. Það er staða sem ekki hefur áður verið til innan bankans.
Hvert verður hlutverk hans?
„Hann mun hafa mjög stórt hlutverk í þessari vegferð. Ef hefðbundin bankastarfsemi fólst í því að öll lána-fyrirgreiðsla endaði á efnahagsreikningnum þá erum við núna að fara í þá átt að aðeins hluti slíkrar lána-fyrirgreiðslu mun enda á efnahagsreikningi bankans. Bakgrunnur Ásgeirs og þekking á þessu sviði er mikil. Hann er að koma frá Kviku banka sem hefur tekist vel til við að aðlaga sitt viðskiptamódel nýju regluverki og háum sköttum og sýnt yfirburðarðsemi í samanburði við aðra banka. Það er aðdúunarvert í ljósi þess að þeir hafa ekki sama skalanleika og stóru bankarnir ættu að hafa. Þetta er því eftirsóknarverð þekking sem við sóttumst eftir og við erum heppin að hafa fengið til liðs við bankann.“
Hefur bankinn skoðað að fara sambærilega leið og Kvika við innleiðingu á kaupaukakerfi og gefa út

áskriftarréttindi að nýju hlutafé til handa starfsmönnum?
„Það hefur ekki komið til sérstakrar skoðunar. Við þurfum að stíga mjög varlega til jarðar í þessum efnum. Kvika og minni fjármálafyrirtæki njóta þess að minna eigið fé er bundið í rekstrinum. Öll slík kaupaukakerfi hafa því fjárhagslega meiri þýðingu fyrir einstaka starfsmenn og eignarhlutur þeirra í félögunum hefur orðið meiri en í stórum banka eins og Arion. Hvatakerfi eru mikilvæg ef þau eru sett upp með langtímasjónarmið í huga. Hagsmunir fara vel saman þegar starfsfólk er hluthafar og hugar um bankann eins og hluthafar sem hugsa til lengri tíma. Við skráningu á markað í fyrra eignaðist nær allt starfsfólk hlut í bankanum, sem ég tel vera mjög jákvætt.“
Stjórnarformenn Arion banka og Íslandsbanka, og nú síðast banka-stjóri Íslandsbanka, hafa rætt mögulega sameiningu banka til að draga úr rekstrarkostnaði.
Hafa stjórnendur Arion átt í óformlegum samtölum við fulltrúa Bankasýslunnar eða forsvarsmenn Íslandsbanka um slíkar hugmyndir?
„Nei, engin slík samskipti hafa átt sér stað. Við erum bara að vinna í því verkefni að laga hjá okkur reksturinn og gera hann arðbærari. Í það fer allur okkar tími. Það er hægt að færa fram efnahagsleg rök sem mæla með sameiningu banka en líka önnur rök, einkum samkeppnissjónarmið, gegn því. Það er vandséð að hægt yrði að ráðast í sameiningu nema það kæmu til einhverjar lagabreytingar. Þetta er því spurning sem stjórnvöld þurfa í raun að svara.“
Nú er verið að huga að næstu skrefum í söluferli bankanna og ráðherranefnd um efnahagsmál hafa verið kynntar tillögur frá Bankasýslunni.
Ættu stjórnvöld að skoða sameiningarhugmyndir betur áður tekin er ákvörðun um að ráðast í sölu á Íslandsbanka eða Landsbankanum?
„Ég veit bara að söluferlið er kostnaðarsamt, flókið og langt ferli. Og útkoman er háð mikilli óvissu. Stundum er markaðir góðir og áhugi fjárfesta á Íslandi er mikill. En svo getur það breyst skyndilega. Þannig að þetta verður ávallt að einhverju marki kostnaðarsöm óvissuferð en engu að síður mjög mikilvæg.“
Telurðu einhverjar líkur á að hægt verði að selja þá banka sem enn eru í eigu ríkisins, eins og stundum er rætt, til annars erlends banka?
„Það er ekkert launungarmál að þetta var skoðað mjög ítarlega við söluferlið á Arion banka og það reyndist ekki vera áhugi á slíku af hálfu erlendra banka. Flestir evrópskir bandar eru uppteknir af því að uppfylla eiginfjárfkvaðir og innleiða hjá sér nýtt regluverk. Það fer mikil vinna í það. Þá eru þeir að hagræða í sínu útibúaneti og eins að draga úr starfsemi erlendra starfsstöðva. Það er því ekki ofarlega á þeirra lista að bæta við íslenskum banka á landakortið hjá sér.“
Ef við horfum til sérhæfðari fjárfestingasjóða, sem hafa í einhverjum tilfellum verið að kaupa í evrópskum bönkum, þá voru verðhugmyndir þeirra talsvert frá því sem Kaupþing hafði í huga hvað varðar Arion banka og ég tel að ríkið hafi varðandi sína banka. Þá værum við að selja bankana á miklum afslætti miðað við eigið fé.“
Mengi þeirra fjárfesta sem geta keypt banka er afar lítið – ekki erlendir bandar, sérhæfðir sjóðir né heldur fyrirtækjasamsteypur.
Er þá ekki eina leiðin að selja þá í alþjóðlegum útbodum?
„Ekki spurning. Eignarhaldið verður sömuleiðis dreift þar sem hinn hefðbundni hluthafi er verðbréfasjóður sem horfir til þess að fjárfesta út um allan heim í mjög dreifðu eignasafni. Þetta er það eignarhald sem er komið á nánast alls staðar í evrópskum fjármálafyrirtækjum sem eru skráð í kauphöll, eins og til dæmis í DNB og Danske Bank, þar sem slíkir alþjóðlegir verðbréfasjóðir eiga meira en helming alls hlutafjár.“

H&M setur þrýsting á leigusalana

H&M hefur farið fram á við leigusala erlendis að sett verði ákvæði í leigusamninga um að vöruskil til verslana lækki veltutengdar leigugreiðslur. Verslanakeðjan hefur ekki krafist þess af íslensku fasteignafélögunum.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Sænsku verslanakeðjunni H&M og leigusölum hennar hefur lent saman vegna krafna keðjunnar um ákvæði í leigusamningum um að leigusalarnir beri kostnaðinn af auknum vöruskilum. Slík ákvæði tíðkast þó ekki enn hér á landi.

Breska dagblaðið The Sunday Times greinir frá og byggir umfjöllun sína á frásögnum heimildarmanna. Samkvæmt heimildum blaðsins fer H&M ekki einungis fram á við leigusala að leigugreiðslur séu tengdar veltu heldur einnig að skil á vörum til verslana keðjunnar komi til lækkunar á veltunni og þar með leigugreiðslum. Þannig lækki virði atvinnuhúsnæðisins.

Heimildir The Sunday Times herma jafnframt að H&M bjóði leigusölum eins konar heildarsamninga þar sem verslanakeðjan leggur til veltutengdar leigugreiðslur og felur leigusölunum að skipta þeim milli leigu, fasteignagjalda og þjónustugjalda. Leigusalarnir þurfi því að sætta sig við lágar leigutekjur til þess að standa straum af kostnaði vegna fasteignaskatta og þjónustu.

Tilraunir H&M til að fá leigusala til að bera kostnaðinn af vöruskilum hafa fengið slæmar viðtökur hjá leigusölunum sem sumir hafa hafnað tillögum verslanakeðjunnar. „Sumir leigusalar standa uppi í hárinu á þeim en fulltrúar H&M benda þá bara á sænska móðurfélagið,“ sagði einn heimildarmanna breska blaðsins.

Í umfjölluninni segir að veltutengdir leigusamningar séu nokkuð nýlegt fyrirbæri í Bretlandi og að þeir séu merki um að völdin séu að færast frá leigusölunum til smásölurissanna. Stórar verslanakeðjur á borð við Top Shop hafa nýtt tækifærið í greiðsluþrotameðferð til að endursemja um leigukjör. Stöndugri

H&M opnaði verslun á Hafnartorgi í október 2018. Það var þriðja verslun keðjunnar hér á landi og sú fjórða er í pípunum. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Leiga á Hafnartorgi töluvert undir markaðsleigu

Helgi S. Gunnarsson, forstjóri Regins, sagði í ýtarlegu viðtali í Markaðinum í vor að leiguverð á Hafnartorgi, þar sem H&M er til húsa, væri um þær mundir töluvert undir markaðsleigu.

„Samningarnir eru settir þannig saman að það er grunnverð og stefnt er á að eftir nokkur ár verði leigan komin í ákveðna fjárhæð. Leigutakarnir þurfa að fá tíma til að byggja upp verslanirnar enda er svæðið ekki fullmótað. Þess vegna er leigu-

verði stíllt í hóf og yfirleitt tengt veltu en þó mismikið. Til að byrja með er fermetraverðið örugglega helmingur á við góð bil á Laugaveginum,“ sagði Helgi sem tók fram að erlendis tíðkaðist það að stórar verslanakeðjur semdu um að leiguverð tengdist veltu.

„Þar með sameinast leigusali og verslunarrekandi um áhættuna sem tekin er. Ef það gengur illa lækkar leigan, ef það gengur vel þá hækkar hún,“ sagði Helgi.

keðjur á borð við Next heimta síðan sambærileg kjör.

H&M rekur þrjár verslanir hér á landi; eina í Kringlunni, aðra í Smáralind og þá þriðju á Hafnartorgi. Þá var nýlega greint frá því að H&M myndi opna verslun á Glerár-

torgi á Akureyri haustið 2020. Fasteignafélagið Reginn á Smáratorg og verslunarhúsnæðið á Hafnartorgi en Reitir eiga Kringluna. Heimildir Markaðarins innan fasteignafélaganna herma að engin ákvæði um vöruskil séu í leigusamningunum á

Sumir leigusalar standa uppi í hárinu á þeim en fulltrúar H&M benda þá bara á sænska móðurfélagið.

Heimildarmaður The Sunday Times

Íslandi. Þá hafi H&M ekki þrýst sérstaklega á breytingar á leigusamningum á síðustu mánuðum.

H&M á Íslandi hagnaðist um 105 milljónir króna á síðasta ári sem var fyrsta heila rekstrarár fyrirtækisins frá því að það hóf starfsemi hér á landi árið 2017. Verslanakeðjan seldi fyrir tæplega 2,4 milljarða króna á árinu en rekstrarkostnaður nam 2.258 milljónum króna. Í ársreikningi H&M á Íslandi kemur fram að árlegar leigugreiðslur félagsins nemi um 144 milljónum króna.

Kostnaðurinn við vöruskil hefur hækkað. Árið 2016 var metið að vöruskil kostuðu smásöluþyrirtæki 60 milljarða punda, jafnvirði 9.300 milljarða króna, á hverju ári en síðan þá hefur verið verulegur vöxtur í netverslun. Sérfræðingar á smásölumarkaði telja að hver flik sem er skilað kosti verslanir að jafnaði 12 pund, jafnvirði 1.900 króna. Oft þurfi að hreinsa flikurnar, endurpakka þeim og flytja aftur í verslanir.

144

milljónir króna eru árlegar leigugreiðslur H&M á Íslandi.

Ekkert mál hjá Vodafone

Það skiptir okkur máli að vera í góðu sambandi 24 tíma sólarhringsins. Ég þarf bara að biðja um það sem þarf og Vodafone sér um restina.

Nánar á vodafone.is/fyrirtaeki

Framtíðin er spennandi.

Ertu til?

vodafone
fyrirtaeki

Sterkt og gott samband

Krefjandi að kaupa auglýsingastofuna

Svipmynd

Hrönn Óskarsdóttir

Nám: BSc. í viðskiptafræði frá HÍ og er að leggja lokahönd á mastersnám í viðskiptafræði við HÍ.

Störf: Eigandi og framkvæmdastjóri auglýsingastofunnar Árnasona.

Fjölskylduhagir: Mjög góðir. Er gift Júlíusi Hafstein, viðskiptastjóra hjá CCEP, og eignum við þrjá drengi: Júlían 18 ára, Lúkas 14 ára og Patrik 5 ára.

Hrönn Óskarsdóttir er eigandi og framkvæmdastjóri auglýsingastofunnar Árnasona en hún keypti stofuna um áramótin. Undanfarið hefur hún ásamt samstarfsfólki sínu komið að undirbúningi þjónustuskólans Ritz-Carlton sem verður haldinn á fimmtudaginn. Hrönn segir að það séu breyttar aðstæður í auglýsingageiranum en í þeim felist einnig tækifæri.

Hver eru þín helstu áhugamál?
Ferðalög eru ofarlega á lista hjá mér. Mér finnst mikilvægt að fara með fjölskylduna reglulega til útlanda í fri, það styrkir fjölskylduböndin. Það er jafn mikilvægt að fara í fri bara með maka og reynum við að gera það reglulega. Ég er mikil félagsvera og á mikið af skemmtilegum vinum sem ég reyni að hitta mjög reglulega. Það er fátt sem jafnast á við gott kvöld með góðum vinum.

Hvernig er morgunrúttin þín?
Snúsa einu sinni eftir að vekjarklukkan hringir en kemst ekki upp með annað en að fara á fætur eftir næstu hringingu þar sem ég sé um að vekja alla á heimilinu. En þessar aukamínútur í svefni verða til þess að ég þarf að hafa mig til á methraða og hleyp út með örverpið á eftir mér. Skutla drengjum í leikskólann og svo tekur morguntraffikin við. Að komast úr Kópavoginum niður í miðbæ á morgnana er ákveðinn skóli í þolinmæði, en fyrsti kaffibolli dagsins niðri á stofu með samstarfsfólki mínu bætir upp fyrir það. *Hvaða bók hefur haft mest áhrif á þig?*
Þær bækur sem hafa mest áhrif á mig eru ævisögur og frásagnir fólks sem hefur á einhvern hátt verið beitt óréttlæti og/eda ofbeldi. Það kemur mér alltaf jafn mikið á óvart hvað mannskepnan getur verið

Hrönn segir að kaupun á auglýingastofunni Árnasynir um áramótin hafi verið mest krefjandi verkefni síðustu missera. LJÓSMYND/ÁRNASYNIR

grimm. Sama hvað mér finnst erfitt að lesa svona bækur þá sæki ég samt í það.

Hver hafa verið mest krefjandi verkefnin undanfarin misseri?
Að kaupa auglýsingastofuna Árnasyni um síðustu áramót og takast á við ábyrgðina sem fylgir því að vera eigandi, en áður hafði ég verið framkvæmdastjóri stofunnar og vissi því út í hvað ég var að fara. *Hvað áskoranir og tækifæri eru fram undan í auglýsingageiranum?*
Það eru breyttar aðstæður í auglýsingageiranum. Auglýsingastofur eru yfirleitt fljótar að finna fyrir niðursveiflu í þjóðfélaginu og við fundum fyrir því þegar hjólin fóru að snúast hægar fyrrihluta árs og fyrirtæki fóru að halda að sér höndum. Það er alltaf áskorun að fara í gegnum niðursveiflutímabil en á sama tíma er það hollt því

Auglýsingastofur eru yfirleitt fljótar að finna fyrir niðursveiflu í þjóðfélaginu og við fundum fyrir því þegar hjólin fóru að snúast hægar fyrri hluta árs.

Það þvingar fyrirtæki til þess að fara í sjálfsskoðun og fara yfir allan reksturinn, hagræða og finna nýjar lausnir og nálganir. Þetta heldur manni á tænum sem er mikilvægt því það kemur alltaf eitthvað gott út úr því. Okkar viðskiptavinir hafa flestir haldið sínu striki. Við höfum til að mynda hannað allar umbúðir fyrir Nóa Sírius síðasta áratuginn og súkkulaði á alltaf við, hvort sem það er kreppa eða góðæri þannig að það

er engin breyting þar á. Við erum því búin að vera heppin og siglum vonandi út úr þessu án mikilla erfiðleika.

Við hjá Árnasonum horfum á þessar aðstæður sem tækifæri. Við erum mjög hentug stærð á stofu fyrir svona árferði en hjá okkur starfa 12 starfsmenn sem allir eru sérfræðingar á sínu sviði með áratuga langa reynslu. Við erum nógu lítil til þess að geta veitt persónulega þjónustu og sinnt vel hverjum viðskiptavini fyrir sig en á sama tíma nógu stór til þess að sinna öllu því sem stórar stofur hafa upp á að bjóða. Við ætlum að halda okkar striki, halda vel utan um fyrirtækið, starfsfólkið og okkar frábæru viðskiptavini. Við höldum áfram að fylgjast með því hvað er að gerast á markaðinum og reynum að þróast í takt við það.

Ef þú þyrftir velja allt annan starfsframa, hver yrði hann?
Mig langaði alltaf að verða barnasálfræðingur en ég veit að ég hefði aldrei lært að takast á við erfið mál þar sem börn eru beitt ofbeldi og misrétti. Ég myndi frekar gera ógagn en gagn. En ég dáist að fólki sem leggur þetta fyrir sig og getur veitt börnum faglega aðstoð. *Hvar sérðu þig eftir tíu ár?*
Ég sé mig fyrir mér í auglýsingageiranum hvernig sem hann á eftir að þróast á þessum tíu árum. En til þess að það geti orðið þá er mikilvægt að fylgjast með hvert markaðurinn er að fara og taka nýrri tækni og tækifærum með opnum hug. Annars ætlar örverpið mitt sér að verða atvinnumaður í fótbolta, ef hans draumur rætist þá verð ég kannski bara fótboltamamma í útlöndum eftir tíu ár. Hver veit!

Eigendastefna ríkisins

Baldur Thorlacius
viðskiptastjóri hjá Nasdaq á Íslandi

Þent hefur verið á að það væri æskilegt að uppfæra eigendastefnu ríkisins fyrir fjármála-fyrirtæki áður en sú vegferð er hafin að selja hlut ríkisins í bönkunum. Telur undirritaður það hljóma skynsamlega, en veltir því fyrir sér hvort ástæða sé til þess að fylgja þeirri vinnu eftir með því að útbúa einnig skýra og gagnsæja eigendastefnu fyrir eignarhlut ríkisins í öðrum fyrirtækjum. Það er óþarfi að finna upp hjólið í slíkri vinnu og ekki langt að sækja fordæmin. Norska ríkið hefur, sem dæmi, lagt mikið upp úr því að vera með skýra eigendastefnu og birtir

reglulega mjög ítarlega skýrslu um stefnuna til þess að stuðla að gagnsæi og skapa traust um eignarhald ríkisins í fyrirtækjum. Sitt sýnist hverjum um sjálfa stefnuna, en að mati undirritaðs er erfitt að finna vankanta á útfærslunni og aðferðafræðinni. Norska ríkið hefur ákveðnar röksemdir og tilgreind markmið með eignarhlut sínum í fyrirtækjum og birtir þau fyrir hvert og eitt fyrirtæki í eignasafni sínu, sem og hversu stóran hlut það telur nauðsynlegt að eiga til þess að geta uppfyllt viðkomandi markmið. Markmiðin eru flokkuð í fernt. Í fyrsta lagi getur ríkið verið með viðskiptaleg markmið (e. commercial objectives), þar sem eina markmiðið er að hámarka verðmæti eignarhlutar ríkisins. Ríkið er þá í reynd eins og hver annar fjárfestir, er reiðubúið til þess að selja hlut sinn efullnægjandi verð fæst fyrir hann en vinnur annars að því að stuðla að traustri uppbyggingu viðkomandi

Norska ríkið hefur ákveðnar röksemdir og tilgreind markmið með eignarhlut sínum í fyrirtækjum og birtir þau fyrir hvert og eitt fyrirtæki í eignasafni sínu.

fyrirtækis í samstarfi við aðra fjárfesta. Dæmi um slíkt fyrirtæki er SAS-flugfélagið, sem norska ríkið er hluthafi í. Í öðru lagi eru tilgreind viðskiptaleg markmið og markmið um að halda höfuðstöðvum fyrirtækis í Noregi (e. commercial objectives and objective of maintaining head office in Norway). Eins og nafnið gefur til kynna er þar hugmyndin að hámarka verðmæti eignarhluta ríkisins, auk þess að stuðla að því að höfuðstöðvar viðkomandi fyrirtækja haldist í Noregi. Er almennt talið nægja að norska ríkið eigi

þriðjung í fyrirtækjum til þess að hægt sé að ná því markmiði. Dæmi um slík fyrirtæki eru DNB-bankinn, Norsk Hydro, Statoil og Telenor. Í þriðja lagi eru tilgreind viðskiptaleg markmið og önnur sértilgreind markmið (e. commercial objectives and other specifically defined objectives). Þar má, sem dæmi, nefna Posten Norge, þar sem um er að ræða viðskiptalegt eignarhald auk þess sem eignaraðild ríkisins er réttlætt með vísan til nauðsynjar þess að tryggja pósthjónustu um land allt. Þá er eignaraðild ríkisins í Statkraft rökstudd með því að stuðla eigi að arðbærri og ábyrgri nýtingu auðlinda í Noregi og byggja upp þekkingu sem hægt er að flytja út með arðbærum hætti. Í fjórða og síðasta lagi eru tilgreind markmið vegna sértækrar stefnu stjórnvalda í tilteknum atvinnugreinum (e. sectoral policy objectives). Í þeim tilfellum eru ekki viðskiptalegar ástæður fyrir eignaraðildinni og engin krafa gerð

um arðsemi, heldur einungis að viðkomandi fyrirtæki séu rekin með skilvirkum hætti og að þau sinni tilgreindum hlutverkum sínum. Á það til að mynda við um eign ríkisins á fyrirtækjum sem sinna heilbrigðisþjónustu. Í stuttu máli er alltaf tilgreint og rökstutt hvers vegna ríkið á hlut í viðkomandi fyrirtæki, eignarhald ekki notað til þess að ná markmiðum sem hægt væri að ná með lagasetningu, sértækum markmiðum með eignarhaldi í einhverjum tilfellum náð án þess að ríkið haldi 100% hlut og viðurkennt að aðkoma annarra fjárfesta geti í mörgum tilfellum hjálpað til við að bæta reksturinn og auka verðmæti eignarhlutarins. Þetta þarf ekki að vera flókið en vinnan við útfærslu heildstæðrar eigendastefnu, sem og niðurstaðan, gætu reynst mjög gagnlegar og hjálpað til við að skapa traust um eignarhald eða sölu ríkisins í fyrirtækjum.

Skotsilfur

Kaup kaups

Kapallinn um kaup Guðmundar Kristjánssonar á HB Granda var ef til vill ögn lengri en flestir töldu. Til að fjármagna kaupin varð Brim meðal annars að selja minnihluta í Vinnslustöðinni snurðulaust. FISK-Seafood, undir stjórn vinar hans **Þórólfs Gíslasonar**, kom til bjargar. Þegar Guðmundur seldi HB Granda eignir sínar reis Gildi upp á afturlappirnar. Aftur kom FISK-Seafood til bjargar og keypti hlut lifeyrissjóðsins, meðal annars í skiptum fyrir bréf í Högum sem útgerðin varð að selja innan tíðar. Guðmundur launaði greiðviknina því þremur vikum síðar seldu Skagfirðingar í HB Granda til hans með 1,3 milljarða hagnaði.

Eigendavandi

Sumir álíta að það skipti ekki sköpum í rekstri hverjir eiga fyrirtæki og hverjir veljast til stjórnenda-starfa. Það er rangt. Leiðarljós eigenda er dýrmætt og skynsamir stjórnendur eru ekki á hverju stráí. **Benedikt Gíslason**, bankastjóri Arion, bendir á í miðopnuviðtali við Markaðinn að þegar slitabú áttu bankana hafi þau ekki viljað að þeir greiddu út arð. Það hefði gert krónuvanda þeirra enn meiri. Segja má að stjórnendur bankanna hafi sætt lagi, vaðið stórhuga áfram og stækkað efnahagsreikninginn með óarðbærum hætti. Bankarnir og viðskiptavinir þeirra eru enn að súpa seyðið af eigendavanda.

Aftur í slaginn

Tryggvi Björn Davíðsson, fyrrverandi framkvæmdastjóri Markaða hjá Íslandsbanka, og Haukur Skúlason, fyrrverandi fjármálastjóri hjá Móbergi, hafa hleypt af stokkunum sex manna fjartæknifyrirtækinu Indó. Á meðal fjárfesta er Eldhrímnir sem er í eigu Ingimundar Sveinssonar arkitekts og fjölskyldu. Þau uppskáru rikulega á að fjárfesta í Siggí's skyr. Tryggvi og Haukur unnu saman hjá Íslandsbanka.

Jack Ma kveður Alibaba með hvelli

Alibaba, verðmætasta fyrirtækið í Kína sem skráð er á hlutabréfamarkað, varð tvítugt í gær. Hinn litríki stofnandi fyrirtækisins, Jack Ma, sagði við það tilefni af sér sem starfandi stjórnarformaður fyrirtækisins. Sá sem tekur við af honum, Daniel Zhang, er öllu hefðbundnari stjórnandi. Hlutabréfaverð Alibaba hefur hækkað um níu prósent frá því tilkynnt var um lykaskiptin í fyrirtækinu fyrr á árinu. NORDICPHOTOS/GETTY

Fjárfest í hagvexti framtíðar

Sigurður Hannesson framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins

megun íbúa hér á landi sé mikil, að Ísland sé eftirsótt land til búsetu og atvinnurekstrar og að landið sé vel tengt við umheiminn í efnahagslegu og samfélagslegu tilliti. Til þess þarf öflugt atvinnulíf og fjárfestingu ríkis í menntun, nýsköpun og innviðum.

Sókn í menntamálum

Fjárlagafrumvarpið hefur nú verið kynnt og kennir þar ýmissa grasa. Margt er þar jákvætt en annað sem betur mætti fara eins og gengur. Eftir langt hagvaxtarskeið hefur hagkerfið kólnað og þá reynir á hagstjórn. Í þeirri stöðu er ánægjulegt að sjá ríkið fjárfesta í hagvexti framtíðar á næsta ári með áherslu á menntun, nýsköpun og samgönguinnviði. Ríkisfjármálin verða í jafnvægi þó líklega hefði verið rétt að reka ríkissjóð með halla og fjárfesta enn frekar í hagvexti framtíðar.

Verðmætasköpun hagkerfisins er drifin áfram af sjálfbærri nýtingu auðlinda, mikilli nýsköpun, vel menntuðu og hæfileikaríku vinnuafli, traustum innviðum sem uppfylla þarfir samfélagsins og skilvirku, hagkvæmu og stöðugu starfsumhverfi. Það hlýtur að vera markmið allra að efnahagsleg vel-

Ríkisstjórn sem hefur mikilvægi innviða að leiðarljósi er líkleg til að tryggja samkeppnishæft atvinnulíf og góð efnahagsleg lífskjör.

því besta sem þekkist í heiminum. Samtökin vilja að framboð af sérfræðingum í hátækni- og hálaunastörf mæti eftirspurn og íslensk fyrirtæki sjái hag sínum best borgið með því að stunda rannsóknir og þróun hér á landi, enda séu aðstæður og skattalegir hvatar með því sem best gerist. Það er því fagnaðarefni að í frumvarpi til fjárlaga fyrir næsta ár séu framlög til nýsköpunar, rannsókna og þekkingargreina aukin um 11% á milli ára. Það er hlutfallslega mesta raunaukningin í útgjöldum allra málefna sviða á milli ára.

Betri samgönguinnviðir

Of litlu hefur verið varið til samgönguinnviða á síðastliðnum árum og er svo komið að þörfin fyrir nýfjárfestingar og viðhald hefur verið metin á 280 milljarða

króna. Ánægjulegt er að sjá áform ríkisstjórnarinnar í þessum efnum í nýframkomnu frumvarpi til fjárlaga þar sem er rætt um að fjárframlag til málaflokksins verði aukið úr 100 milljörðum í 120 milljarða á árabílinu 2020-2024. Framlög ríkisins til málaflokksins á þessu tímabili mæta því einungis 43% af þörf.

Traustir og öflugir samgönguinnviðir leggja grunn að verðmætasköpun í samfélaginu. Lykilútflutningsgreinar eins og iðnaður, sjávarútvegur og ferðaþjónusta reiða sig á innviði landsins til að afla þjóðarþúinu tekna. Hagkvæmir, skilvirkir og áreiðanlegir innviðir sem þjóna þörfum atvinnulífs og heimila skila sér í aukinni samkeppnishæfni þjóðarbúsins, aukinni velmegun og betri lífsgæðum fyrir íbúa. Arðsemi innviðafjárfestinga fyrir samfélagið getur verið mjög mikil ef rétt er á haldið. Ríkisstjórn sem hefur mikilvægi innviða að leiðarljósi er líkleg til að tryggja samkeppnishæft atvinnulíf og góð efnahagsleg lífskjör.

Með auknum fjárframlögum til þessara þriggja mikilvægu málaflokka, innviða, menntunar og nýsköpunar, eru byggðar sterkari stöðir fyrir verðmætasköpun og fjárfest í hagvexti framtíðarinnar.

Haltu fast í veskið

SKOÐUN

Þorsteinn Friðrik Halldórsson

Fjölmiðlar eru ekki merkilegri en hvert annað fyrirtæki sem þarf að glíma við þær áskoranir sem tækniframfarir hafa haft í för með sér. Annað má lesa úr fjölmiðlafrumvarpinu sem sett hefur verið á dagskrá.

Í grunninn snýst frumvarpið um

að fjölmiðlar landsins verði bótaþegar með því að fá 25 prósent af launakostnaði við rekstur ritstjórnar endurgreiddan úr ríkissjóði. Eins og við mátti búast var tillögnum illa tekið af Sjálfstæðismönnum til að byrja með og því hefur menntamálaráðherra stefnt að því að taka Ríkisútvarpið af auglýsingamarkaði.

Útlit er fyrir að stofnuninni verði að mestu bætt tapíð en samkvæmt nýjum fjárlögum hækka framlög til RÚV um 190 milljónir og útvarpsgjaldið hækkar um 2,5 prósent.

Þannig er sótt að skattgreiðendum úr tveimur áttum. Annars vegar með því að niðurgreiða einkarekna fjölmiðla, og hins vegar með því að bæta Ríkisútvarpinu tekjutapíð.

Kjarninn er sá miðill sem virðist hafa haft hvað mestan áhuga á frumvarpinu. Í leiðurum sínum hefur ritstjórinn málað dökka mynd af rekstrarumhverfi fjölmiðla og stillt málinu þannig upp að framtíð íslenskrar fjölmiðlunar sé undir. Þess má geta að Kjarninn og aðrir miðlar af sömu stærð njóta hlutfallslega meiri ávinnings af

frumvarpinu enda er sett hámark á niðurgreiðslurnar. En er rekstrarumhverfið jafn slæmt og ritstjórnin lýsir?

Myllusetur, útgáfufélag Viðskiptablaðsins, skilaði hagnaði samfellt á árunum 2010 til 2017. Stundin hagnaðist um 10 milljónir króna á síðasta ári og jókst hagnaðurinn um 4 milljónir á milli ára. Bæði Stundin og Viðskiptablaðið byggja rekstur sinn á áskriftalíkani og hafa gert það með farsælum hætti. Báðir miðlarnir eru dæmi um að hægt sé að reka metnaðar-

fullan fjölmiðil á Íslandi.

Það er ekki og á ekki að vera sjálfsagður réttur að halda fyrirtæki sínu í rekstri. Ávinningurinn af frjálsri samkeppni felst einmitt í því að góðar viðskiptahugmyndir skila hagnaði og slæmar skila tapi. Þetta er ein af undirstöðum efnahagslegra framfara.

En sumir una ekki niðurstöðu markaðslögmálanna. Þegar þeir bregða sér í hlutverk dómsdagspámana í því skyni að fá niðurgreiðslur frá hinu opinbera þá skaltu halda fast í veskið.

Til leigu

Glæsilegt hús sem hentar ýmiss konar starfsemi

BÚUM
BETUR

www.bygg.is

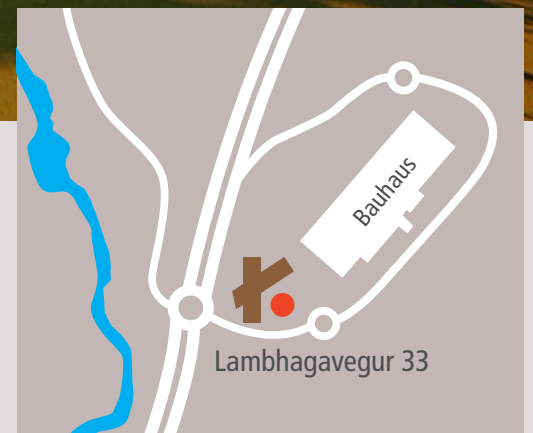

Lambhagavegur 33

Til leigu glæsilegt 4ra hæða skrifstofu- og verslunarhúsnæði að Lambhagavegi 33 í Reykjavík. Um er að ræða samtals 4.287 fm auk 1.013 fm bílageymslu. Alls stæði fyrir 190 bíla, úti og inni.

Bygging hússins er senn að hefjast og áætlað er að húsið fari í leigu eftir ca. tvö ár.

Upplýsingar gefa Gunnar í síma 693 7310 (gunnar@bygg.is) og Gylfi í síma 693 7300 (gylfi@bygg.is)

Byggingafélag Gylfa og Gunnars byggir á 35 ára reynslu á íslenskum byggingamarkaði.

Stjórnar-
maðurinn

Putti í stífluna

Afdráttarlausar yfirlýsingar menntamálaráðherra um að vilja Ríkisútvarpið út af auglýsingamarkaði hafa vakið nokkra athygli. Sem eðlilegt er hefur ráðherrann þó þann varnagla á að vilja vanda til verka og tryggja að þær auglýsingatekjur sem RÚV verður af renni ekki beinustu leið til alþjóðlegra risa á borð við Google og Facebook.

Ráðherrann er ekki einn um að hafa áhyggjur af ægivaldi tækni-risanna. Evrópska samkeppnis-eftirlitið sektaði Google sem kunnugt er um 9 milljarða Bandaríkjadala fyrir að hamla sam-keppni. Sama fyrirtæki sætir nú rannsóknnum í Bandaríkjunum og er gefið að sök að vera í einokunar-stöðu á auglýsingamarkaði. Rann-sakendur segja að Google nýti yfirburðastöðu sína meðal annars til þess að stjórna flæði upplýsinga og fréttu á netinu. Google og Facebook eru samanlagt með um 60% markaðshlutdeild í auglýs-ingasölu á netinu vestanhafs.

Auðvitað er það alvarlegt ef einn aðili misnotar aðstöðu sína og síar út upplýsingar sem ekki eru þóknanlegar. Ekki síður alvarleg er hins vegar sú staðreynd að Google og Facebook hafa aftengt hið hefðbundna tekjumódel fjölmiðla. Tekjumódel inter-netrisanna byggist ekki síst á því að vísa í fréttir um málefni liðandi stundar. Fjölmiðillinn sem vann fréttina fær hins vegar ekkert greitt.

Hefðbundnir fjölmiðlar eru því að stórum hluta orðnir friár efnis-veitur fyrir internetrisana, og með því hefur skapast ákveðin til-vistarkreppa sem ekki hefur verið ráðið fram úr. Þessi vandi er enn greinilegri á smærri mörkuðum, eins og hér á landi.

Sennilega er það sanngjarnt að þeir sem búi til efnið fái greitt fyrir það. Þá skekkju hefur markaðnum ekki tekist að leiðrétta. Raunar á það ekki einungis við gagn-vart fjölmiðlum, heldur einnig tónlistarmönnum til að mynda, sem hafa nánast ekkert upp úr streymisveitum eins og Spotify.

Auðvitað er það rétt að RÚV á ekkert erindi á auglýsingamarkað. Hins vegar er það líka rétt hjá ráðherra að binda þarf þannig um hnútana að tekjurnar flæði ekki rakleiðis úr landi. Slík aðgerð yrði aðeins til að veikja innlenda fjöl-miðla enn frekar.

ÞJÓNUSTA

Guðjón Ó

VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Samdráttur hjá Iceland Travel

Tekjur Iceland Travel, dótturfélags Icelandair og einnar stærstu ferðaskrifstofu landsins, drögust saman um tæp 16 prósent á milli ára samkvæmt nýbirtum ársreikningi. Tekjur félagsins námu 88 milljónum evra, jafnvirði 12,2 milljarða króna, á síðasta ári samanborið við tæplega 105 milljónir evra á árinu 2017. Að sama skapi drögust rekstrargjöld saman um rúm 16 prósent. Iceland Travel hagn-

Björn Viglundsson fram-kvæmdastjóri

aðist um 1,3 milljónir evra, jafnvirði 180 milljóna króna, á síðasta ári samanborið við 335 þúsund evrur á árinu 2017. Stjórn félagsins leggur til að greiddur verði 111 milljóna króna arður til eig-andans, Icelandair. Þá er gert ráð fyrir að sölufurli á Iceland Travel hefjist í haust. Björn Viglundsson var nýlega ráðinn framkvæmdastjóri Iceland Travel en hann kom í stað Harðar Gunnarssonar sem hafði leitt félagið í tæpan áratug. – pfh

06.09.2019

Ég held að fólk sakni þess að fara á Keflavíkurflugvöll til þess að stiga upp í fjólubláa flugvél og fljúga eitthvert.

Michele Roosevelt Edwards, athafnakona

VR
FYRIRTÆKI
ÁRSINS
2019

Er bókhaldið ekki þín sterkasta hlið?

BÓKHALD | LAUN | SKATTUR | RÁÐGJÖF

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðipjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sínum við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvalsvíllur | Vestmannaeyjar